

Восьма Азіатсько-Тихоокеанська олімпіада з лінгвістики

29 березня — 12 квітня 2026 року

Умови задач

- Дотримуйтесь інструкцій старшого по кімнаті.
- Змагання триває 5 годин. Комплект завдань складається з 5 задач на 6 сторінках. Ви можете розв'язувати задачі у довільному порядку.
- Під час туру заборонено користуватися електронними пристроями, паперовими носіями та іншими зовнішніми джерелами інформації.
- У разі появи питань щодо умов задач підніміть руку та спитайте у старшого по кімнаті. Перед тим як відповісти, старший по кімнаті порадиться з журі.
- Правила написання роботи:
 - Не переписуйте умов задач.
 - Пишіть розв'язок кожної задачі на окремому аркуші або аркушах.
 - Використовуйте лише один бік аркуша.
 - На кожному аркуші вказуйте своє ім'я, номер задачі, а також номер аркуша в межах задачі та загальну кількість аркушів для даної задачі. Наприклад:

Ім'я	...	Ім'я	...	Ім'я	...
Задача №	5	Задача №	5	Задача №	5
Аркуш №	1 / 3	Аркуш №	2 / 3	Аркуш №	3 / 3

Перший, другий і третій аркуші з трьох для п'ятої задачі.

В іншому разі ваша робота або її частина можуть загубитися.

- Якщо в задачі не сказано інакше, то слід описувати усі виявлені вами правила чи закономірності. В іншому разі ваш розв'язок буде оцінено лише частковим балом.

Умови задач слід тримати в таємниці, поки вони не будуть опубліковані на офіційному сайті APLO: <https://aplo.asia>. Не розголошуйте і не обговорюйте задач онлайн до моменту їх публікації.

Умови задач

Задача 1 (20 балів). Нижче подано деякі дієслова мови хаа кумеяай та всі можливі переклади цих дієслів українською:

ʔij	я даю це йому	ʔua:	я змушую його йти
a:	він йде	kuamp	змусь його ходити!
map	я бажаю його	mij	ти даєш це йому
mnʔij	вони дають це тобі	mχuʔtup	він змушує тебе стрибати
nua:	ми змушуємо його йти	ɲkmʔap	бажай мене!
ɲmnuʔa:	ви змушуєте мене йти	ɲnʔar	він краде мене
xtup	[я стрибаю він стрибає	namp	[ми ходимо вони ходять
ɲnar	я краду тебе	ɲnma	ми бажаємо тебе

Деякі слова частково залиті чорнилами.

(a) Перекладіть українською:

1. ʔamp
2. mnua:
3. ɲnmʔap

Кожне з цих слів має лише один можливий переклад.

(b) Подані нижче дієслова містять помилки:

4. ɲʔa:
5. kuʔamp

Додайте по одній літері для виправлення кожного з них та перекладіть українською.

(c) Перекладіть мовою хаа кумеяай:

6. я йду	10. ти крадеши його
7. ми йдемо	11. вони бажають тебе
8. змусь мене стрибати!	12. він дає це мені
9. ви ходите	

△ Мова хаа кумеяай належить до юманської мовної родини. Нею говорить 4 людини у Мексиці.

ʔ — це т. зв. гортанне зімкнення (звук між двома o в o-ou). ɲ і χ позначають приголосні.

Символ [̣] після голосної позначає довготу.

— Арул Колла

Умови задач

Задача 2 (20 балів). Нижче подано деякі речення мовою які та їхні переклади українською:

1. u'u te:ko bwi:kan	<i>Цей вождь зараз співає.</i>
2. huhusai mi:sim bwa:nak	<i>Коричневі коти плакали.</i>
3. u'u chukui se:wa ponwak	<i>Цю чорну квітку били.</i>
4. ume vakochim bwa:nak	<i>Ці змії плакали.</i>
5. chu:'u ume mosenim bwanria	<i>Собака плаче для цих морських черепах.</i>
6. tosai va:kot uka husai misita ponne	<i>Біла змія битиме цього коричневого kota.</i>
7. mo:sen usita uka sewata ponria	<i>Морська черепаха б'є цю квітку для дитини.</i>
8. bwanwan	<i>Хтось зараз плаче.</i>

Подивившись на подані вище дані, один лінгвіст переклав речення нижче, однак припустився деяких помилок:

9. u'u u:si wikitta ponriawa	— Неправильно: <i>Цю дитину б'ють для птаха.</i>
Правильно: <i>Хтось б'є птаха для цієї дитини.</i>
10. u'u va:kot usita ponriawa	— Неправильно: <i>Цю змію б'ють для дитини.</i>
Правильно: <i>Хтось б'є дитину для цієї змії.</i>

(a) Перекладіть українською:

11. u:si bwi:kak
12. mo:sen ponwa
13. u'u wi:kit uka mosenta bwanriane
14. ume te:kom to:tosai se:wam po:na

(b) Перекладіть мовою які:

15. *Птах зараз б'є вождя.*
16. *Ці чорні птахи співають для цих дітей.*
17. *Хтось зараз б'є цього коричневого собаку для цього kota.*

△ Мова які належить до юто-ацтекської мовної родини. Нею говорить близько 20 500 людей у штатах Сонора (Мексика) й Аризона (США).

bw, ch і ' позначають приголосні. Символ : після голосної позначає довготу.

— Казуне Сато, Цуйоші Кобаяші

Умови задач

Задача 3 (20 балів). Нижче в алфавітному порядку наведено числівники мови нгіті, що позначають числа від 1 до 10:

arɥ arɥbhɥ arɥgyetdi atdi aza imbo ibhɥ idrɛ ifɔ ɔyɔ

Для чисел, більших за 10, мова нгіті має дві системи: одна з них традиційна, а інша розвинулася відносно нещодавно. Таблиця нижче подає записи деяких чисел у двох системах, а також їхні значення. Вони наведені у порядку зростання.

Традиційна система	Нова система	Значення
otsivi		
	idrɛ dɔna ɔyɔ na	
otsi dɔ atdi		
ɔpi	idrɛ dɔna aza na	
(A)	idrɛ dɔna arɥgyetdi na	
arotsivi		23
adzoro dɔ atdi	ɔyɔ kumi dɔna arɥgyetdi na	
(B)	ifɔ kumi dɔna arɥbhɥ na	
wadhɨ dɔ wadhɨvi	(C)	
ɔyɔ wadhɨ dɔ otsi	arɥbhɥ kumi dɔna aza na	
(D)	arɥgyetdi kumi	
ibhɥ wadhɨ dɔ adzorovi	mɨya dɔna ɔyɔ kumi dɔna ibhɥ na	
ifɔ wadhɨ dɔ ɔpi dɔ ɔyɔ	(E)	146
imbo wadhɨ dɔ idrɛ	(F)	
arɥbhɥ wadhɨ dɔ aba dɔ atdi	ɔyɔ mɨya dɔna ifɔ kumi dɔna imbo na	
(G)	ɔyɔ mɨya dɔna arɥ kumi na	
(H)	ibhɥ mɨya dɔna imbo na	305

Заповніть пропуски (A–H). Комірки, виділені сірим, заповнювати не потрібно.

△ Мова нгіті належить до центральносуданської гілки ніло-сахарської мовної родини. Нею говорить близько 85 000 людей у Демократичній Республіці Конго. Нині лише декілька старших людей досі пам'ятають традиційну систему числення.

ɛ, i, ɔ та ɥ позначають голосні. Мова нгіті має тони, однак для спрощення у цій задачі їх не позначено.

— Кім Мінґю, Влад А. Някшу

Умови задач

Задача 4 (20 балів). Нижче подано деякі вирази мовою луламогі та їхні переклади українською:

βatólóka	<i>вони тікають</i>
tíβálíkukyaagálá	<i>вони зараз не шукають це</i>
βálikutuvunáánízyá	<i>вони зараз дають нам відповідальність</i>
tíβasééhúlíká	<i>вони не мігрують</i>
titúkihalákátá	<i>ми не шкребемо це</i>
alikuβálá	<i>він зараз рахує</i>
aalya	<i>він їсть</i>
túlikugwá	<i>ми зараз падаємо</i>
tyalíkuβakuléémbéla	<i>він зараз не веде їх</i>
tufúkámíla	<i>ми опускаємося на коліна</i>
βálikwagálá	<i>вони зараз шукають</i>
tyaβiikúlá	<i>він не розкриває (щось)</i>
tyaagwá	<i>він не падає</i>
títúlikuseehúlíká	<i>ми зараз не мігруємо</i>
túmwaazíka	<i>ми позичаємо йому (щось)</i>
βátukuléémbéla	<i>вони ведуть нас</i>

(a) Позначте правильні тони:

1. **tumutya** *ми боїмося його*
2. **tíβalikwanzulula** *вони зараз не розширюють (щось)*
3. **titwoonoona** *ми не псуємо (щось)*
4. **alikutusiβa** *він зараз зв'язує нас*
5. **βaholoota** *вони хроплять*

(b) Перекладіть мовою луламогі:

6. *він зараз не псує його*
7. *ми даємо їм відповідальність*
8. *ми не розширюємо (щось)*
9. *вони зараз тікають*
10. *він не боїться*

△ Мова луламогі належить до групи банту атлантично-конголезької мовної родини. Нею говорить близько 185 000 людей в Уганді.

β, w і y позначають приголосні. Подвоєння голосної позначає довготу. Мова луламогі має два тони: символ над голосною позначає високий тон, а відсутність позначень — низький.

— Ван Джіхун

Умови задач

Задача 5 (20 балів). Нижче подано деякі слова та словосполучення мовою бангіме та їхні переклади українською:

à bìì ⁿ	цей козел	dzèndzé	крокодил
à gàrìbù	цей жебрак	màà dzéndzè	його крокодил
tùùré	гієна	dzèndzéndè	крокодили
ā tūūrè	ця гієна	àà màà dzéndzéndè	ваші крокодили
à kwàà	ця шия	kwāāndè	шиї
máá bújágíndè	мої гуаяви	nì màā kwàāndé	їхні шиї
tājndè	плетені кошики	bùtígé	дикобраз
tāārè	павук	ā bütigè	цей дикобраз
máá tààrè	мій павук	àà bütigè	твій дикобраз
à dìjándé	ці села	pìjèw	птах-носоріг
màā dìjà	його село	àā pìjèw	твій птах-носоріг
tùndúru	оповідання (одн.)	nè màā pìjèwndé	наші птахи-носороги
màà túndúruéndè	його оповідання (мн.)	màà kwáábéndè	його сукуленти

Перекладіть мовою бангіме:

1. село	6. моя гієна
2. козли	7. ваші гієни
3. його козел	8. ці жебраки
4. цей павук	9. їхній плетений кошик
5. ця гуаява	10. наш сукулент

△ Бангіме — ізольована мова. Нею говорить близько 3 500 людей на півдні Малі.

Мова бангіме має три тони: високий (´), середній (˘) і низький (`).

dz — приголосна. **ε** — голосна. Подвоєння голосної позначає довготу. Символ ⁿ після голосної позначає носову вимову.

Гієна, *птах-носоріг* і *дикобраз* — це різновиди тварин. *Сукулент* — це тип рослин. *Гуаява* — це різновид фруктів.

— Панават Тячарин, Фараз Ахмед

Відповідальний редактор: Панават Тячарин

Редактори: Фараз Ахмед, Ван Джіхун, Шинджині Гош, Здравко Іванов, Джером Йохемс, Кім Мінгю, Цуйоші Кобаяші, Арул Колла, Таміла Краштан, Влад А. Някшу, Дана Оспанова, Леонарду Пайлу, Пань Тунле, Олександр Піперські, Дірадж Потапрагада, Казуне Сато, Сара Тур, Хе Цзяньсін, Ян Джейон

Текст українською: Таміла Краштан

Бажаємо успіхів!